

obsah činnosti, a věta druhá označení činnosti.

Autor nemůže tedy a nesmí vytýkati osnově nějaké rozšiřování působnosti notářů po této stránce, neboť osnova zachovává tu prostě dosavadní status, který se osvědčil dlouholetým svým trváním. Postačí snad autorovi, cituje-li z literatury nejproslulejší dílo: Emi. Ott: »Rechtsfürsorgeverfahren« / strana 138: »Chce-li účastník řízení nesporného použití zástupce, slouží mu k tomu účelu nejen advokáti (§ 8. adv. ř.) a notáři (§ 5. not. ř.) pro toto řízení stejnoměrně autorisováni, nýbrž i obecní zmocněnci.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Tvrdili dědicové, že některé součástky pozůstalosti nemají ceny (na př. válečné půjčky), jestliže sice ponechati resp. uvést v místopřísežném seznání jmění ale s poznámkou, že dle udání dědiců jsou bezcenné.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 23. října 1923 R I 866/23. Zemský soud v Praze A 4/19.)

Dle § 114 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. jsou dědicové povinni o místopřísežném seznání jmění sepsati pouze veškeré součástky pozůstalostního jmění po způsobu inventáře a správnost svých udání na místě přísahy vlastnoručním podpisem stvrditi.

Naproti tomu ocenění předmětů, v místopřísežném seznání jmění uvedených, děje se jen k účelům poplatkovým a není-li dědici správně uvedeno, nebo jsou-li předměty označeny jako bezcenné, jest věcí úřadu poplatky vyměřujícího, aby případně hodnotu takového pozůstalostního jmění podle zvláštních předpisů poplatkového zákona dal zjistiti.

Jestliže se tedy dědicové dohodli, že v místopřísežném seznání jmění udaná hodnota válečných půjček má být vypuštěna, poněvadž toho času je pokládají za bezcenné, dlužno návrhu jejich na opravu udané hodnoty vyhověti, zvláště když v místopřísežném seznání jmění výslovně navrhli, aby hodnota těchto válečných půjček byla zjištěna poplatkovým úřadem dle § 51. zákona z 9. února 1850 č. 50 ř. z. soudním odhadem.

Správné je tedy, aby v místopřísežném seznání zůstaly, jako součást pozůstalostního jmění, ale s vypuštěním hodnot, ovšem s uvedením, že dle tvrzení dědiců jsou bezcenné.

Kasper.

Majitel nemovitosti jest oprávněn žádati za knihovní poznámku pořadí pro jakýkoli dluh nikoli jen pro zápůjčku. (§ 53 kn. zák. nové znění.) (Rozhodnutí nejvyššího soudu z 9. října 1923 Ro I 49/23, Krajský soud v Litoměřicích Cg I 13/22.)

Na žalobu o dodržení rukojemské smlouvy o 2,000,000 Kč změnil nejvyšší soud nižší rozsudky, jimiž byli žalovaní odsouzeni k zajištění vkladem práva zástavního, v ten rozum, že byli uznáni solidárně povinnými, svoliti k poznámce pořadí s účinkem na dobu jednoho roku pro kauční pohledávku žalobkyně do výše 2,000,000 Kč na realitách v rozsudku prvé stolice uvedených.

Důvody: Nelze přisvědčiti názoru nižších stolic, že poznámka pořadí pro kauční hypotéku není po zákonu přípustna. Podle svého starého znění připouštěl ovšem § kn. ř. jen poznámku, že vlastník chce půjčku učiniti, a nebyla by tedy podle tohoto znění poznámka pořadí pro dluh ze záruky, o který zde jde, přípustna. Původní znění § 53 kn. z. bylo však § 44 cit. nař. z 19. března 1916 č. 69 ř. z. změněno a jest nyní majitel oprávněn žádati knihovní poznámku, že chce poskytnouti právo zástavní pro dluh, jehož výši jest udati. Knihovní poznámka pořadí není tedy nyní omezena na zápůjčky, nýbrž přípustna pro jakýkoli dluh, tedy též pro dluhy z rukojemství, o který tu jde. Poněvadž dle smlouvy rukojemské se zajištění má státi poprvé poznámkou pořadí — a o první zajištění nyní jde — a poněvadž zajištění poznámkou pořadí jest, jak řečeno, po zákonu možné, má žalobkyně nyní jen právo na zajištění o této formě.

Bylo proto dovolání vyhověno jen částečně, jako shora vyčteno.

Přes tento částečný úspěch byla žalovaným uložena náhrada všech útrat neboť ve věci podlehli, když způsob, jakým má se dáti zajištění, byl významu podřadného. Kasper.

»Stavební a bytové družstvo«, vytknuvši si za účel »opatřovati byty a nabývání domů členům z vrstev méně zámožných«, sleduje účel § 1 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. aniž se tím činí rozdíl mezi členy.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 10. října 1923 R I 73/23. Obchodní soud v Praze Firm. 10.528/23.)

Vrchní soud zamítl rekurs finanční prokuratury proti povolení zápisu »Stavebního a bytového družstva X« do společenstevního rejstříku, v němž uplatňován byl důvod, že není tu prý účel, jaký má na mysli § 1. zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti finanční prokuratury nevyhověl. Důvody:

Ustanovením § 1. stanov, že účelem družstva jest opatřovati byty a umožňovati nabývání vlastních domů členům, pokud náleží k vrstvám obyvatelstva méně zámožným, nebyl, jak stěžovatelka se domnívá, zákon nijak porušen.

Ustanovení toto odpovídá naopak, jak již rekursní soud správně vyvodil, úmyslu zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. Stanovy nečiní žádného rozdílu mezi členy družstva, poskytují všem stejných práv.

Zvláštního vymezení pojmu »vrstev méně zámožných« ve stanovách netřeba, když dle § 17 stanov vyhrazeno představenstvu, aby přijímalo členy a tím i samostatně řešilo otázku, zda přihlásivší se náleží k okruhu osob, jež § 1 stanov má na mysli.

Vymezení toto nebylo by všeobecně ani možné, poněvadž u každého jedince přicházejí v úvahu jeho zvláštní, osobní poměry, které určují mez jeho zámožnosti.

Nelze tedy ve zmíněném ustanovení shledávati ani porušení předpisu § 5 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.

Neodůvodněnou dovolací stížnost bylo tedy zamítnouti. Kasper.

Usnesení společnosti s r. obm. na trvalém a úplném zastavení své činnosti ohledně předmětu svého podniku neznamená zánik neb zrušení společnosti samé a proto není tím ještě oprávněn naříditi ji opověď zrušení a likvidace.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 3. října 1923 R I 737/23. Obchodní soud v Praze firm. 6856 z 7333/23. Vrchní soud zem. R IV 359/23.)

Společnost s r. obm. usnesla se na trvalém a úplném zastavení své činnosti ohledně předmětu svého podniku a opověděla to rejstříkovému soudu.

Rejstříkový soud vyhlásil na to jednatele společnosti, aby do 8 dnů opověděl zrušení a likvidaci společnosti.

Rekursu proti tomuto usnesení rejstříkového soudu soud rekursní nevyhověl.

Dovolací stížnosti bylo ale nejvyšším soudem vyhověno a změnou naříkaného usnesení soudu rekursního byl příkaz soudu rejstříkového společnosti daný zrušen.

Důvody: Usnesením nižších soudů byl zřejmě porušen zákon v § 84. zák. ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z.

Jde tu patrně o předpis čis. 2 § 84. tohoto zákona, dle něhož společnost se zrušuje usnesením společníků, ku kterému je třeba notářského osvědčení.

Soud rejstříkový, dozví-li se, že nastaly skutečnosti společnost zrušující, jest jistě oprávněn vyzvati jednatele, aby mu podal oznámení o zrušení/jejím (§ 88. cit. zák.), ale neprávem spatřují nižší soudové v opovědi společnosti ze dne 5. května 1923 firm. 6856 důvod zrušovací. Společnost usnesla se na trvalém a úplném zastavení své činnosti ohledně předmětu svého podniku (viz § 3. stanov), není usnesením tím oproti nikomu vázána, může své usnesení opět změnit, může však také usnésti se na změně předmětu podniku (§ 50. odst. 3. cit. zák.) a nelze jmenovitě souhlasiti s právním názorem rekursního soudu, jenž uvedené usnesení stěžovatelky klade naroveň zániku společnosti, která přece, i kdyby zde bylo usnesení o jejím zrušení a nastala likvidace, trvá jako právní subjekt dále až do skončení likvidace (§ 92. cit. zák.).

Ostatně ani soud rejstříkový ve svém usnesení netyrdí, že tu jsou nebo nastaly skutečnosti společnost zrušující, nýbrž jen usuzuje z obsahu opovědi, že by zde mohly býti, což ovšem nikterak příkaz neodůvodňuje.